

Time : 2^{1/2} Hr.

Marks : 60

Instructions : 1) Attempt any Four Questions

2) All questions carry equal marks

3) Draw Suitable Diagrams and Maps Wherever necessary

- Q1. Discuss the concepts of territory and territoriality. Explain how territoriality has played an important role in deciding territory.
- Q2. Discuss the recent trends of regionalism in Global South with reference to BRICS and BIMSTEC.
- Q3. Critically analyse the heartland thesis. How did it influence the geopolitical strategies of European powers?
- Q4. "The lingering issues of terrorism are the results of failure of geostrategy" Explain with suitable examples.
- Q5. Critically analyse how ethnic identities have taken a centre stage in the postmodern geopolitics.
- Q6. Write Short Notes on **Any Two**
- A) OPEC
- B) Environmental Geopolitics
- C) Air territories

मराठी भाषांतर

वेळ : 2^{1/2}

गुण : ६०

सूचना : १) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा

२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत

३) आवश्यकतेनुसार योग्य आकृत्या आणि नकाशे काढा.

प्र.१ प्रदेश आणि प्रादेशिकतेच्या संकल्पनांची चर्चा करा. प्रादेशिकता ही प्रदेश ठरविण्यामध्ये कशी महत्वाची भूमिका निभावते हे स्पष्ट करा.

प्र.२ सद्यकाळातील जागतिकीकृत दक्षिणेतील प्रदेशवादाच्या प्रवाहांची BRICS आणि BIMSTEC च्या विशेष संदर्भात चर्चा करा.

प्र.३ हृदयस्थल सिद्धांताचे तार्किक परीक्षण करा. ह्या सिद्धांताने युरोपियन सत्तांच्या भूराजनितीवर कसा प्रभाव टाकला?

प्र.४ "सततच्या दहशतवादाच्या समस्या ह्या भूकटनीतीच्या अपयशाचे अंतिम परिणाम आहेत" योग्य उदाहरणांच्या सहाय्याने स्पष्ट करा.

प्र.५ उत्तर आधुनिकवादाच्या भूराजनीतीमध्ये वांशिक / सांस्कृतिक अस्मिता केंद्र स्थानी कशा आहेत याचे टीकात्मक परीक्षण करा.

प्र.६ टीपा लिहा (कोणत्याही दोन)

अ) OPEC

ब) पर्यावरणीय भूराजनीती

क) हवाई प्रदेश